

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

VISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), AUGUST 11, 1948

STEVILKA (NUMBER) 156

Ali bo bogata letina
prinesla padec cen?Govedina ne bo še tako kmalu cenejša,
ker je premalo živine, svinjina in
nekater druge stvari pa bodo padle

Statistika izkazuje, da bo letošnji pridelek koruze, pšenice in vseh drugih farmerskih pridelkov prekosil vse dosedanje rekorde poljedelske produkcije.

Koruzni pridelek, od katere

ga je odvisna reja prašičev, bo znašal tri milijarde in 501 milijonov bušljev, oziroma več kot kdaj prej v zgodovini dežele, pšenice pa se je pridelalo okrog milijardo in 289 milijonov bušljev, kar bo drugi najvišji pridelek, ki ga beleži zgodovina ameriškega poljedelstva.

Isto velja za oves, soya beans, riž in seno.

Na jugozapadu, kjer je pospravljen pridelkov že v polnem razmahu, je vsled bogate letine zmogljivost prevoznih sredstev in skladišč že do skrajnosti obremenjena, in enak bo položaj v teku nekaj tednov na severnem zapadu, ko se bo začela žetev izredno obilne zimske pšenice.

Vsega dovolj za eksport
in domači konzum

Čim bodo darovi ameriških polj pospravljeni, se bo začela ena največjih kampanj za reja živine in prašičev, kar jih je ta dežela še kdaj videla.

Opazovalci poudarjajo, da bo rekordno bogata letina v Zedinjenih državah imela dalekosežne ekonomske, politične in socialne posledice. Farmarjem, ki so že večji del poplačali pred vojne dolge, se obeta še izdatnejše blagostanje. Zedinjene države bodo z lahkoto zadovoljevale vse zahteve izvoza, in poleg tega bo še vsega več kot dovolj za domačo potrebo.

Tudi letina v Evropi bo letos mnogo boljša kot lani, ko so suša, mrz in drugi faktorji povzročili lakoto in druge stiske.

Kdaj bo bogata letina
prinesla znižanje cen?

Kar seveda povprečnega Amerikanca najbolj zanima, je vprašanje, kdaj bo izredno bogata letina prinesla olajšanje obstoječe draginje, oziroma, če bodo kot posledica padle cene mesa, surovega masla, jajcem, kruhu in drugim živim.

V tem pogledu, pravijo opazovalci, ni izgleda, da bo obilni pridelek tako brž reflektiran v nižjih cenah. Sodi se, da bo vzelo polno leto, predno bo konzument žel kake koristi, kar se tiče cen večine mesa, pač pa se pričakuje, da bo novi položaj prinesel nižje cene za svinjsko meso še pred koncem leta.

V zadnjih letih je bilo po-
klane preveč mlade živine

Vzrok temu je ta, ker se je takoj po vojni vsled ogromne zahteve klala mlada živina, in da je danes premalo živine za reja, da bi se mogla slika takoj spremeniti, akoravno so zaloge krme ogromne. Poudarja se, da so v minulih par letih Amerikanci použili več "beefsteaka" kot kdaj poprej. Imeli so denar in ga rabili za boljše hrano.

Višek je ameriška živinoreja dosegla leta 1945, ko je bilo na farmah 85,600,000 glav živine. Do 1. januarja tekočega leta je padlo za tri milijone in pol, in danes se računa, da je na farmah 3,500,000 manj molznih krav, kakor pa jih je bilo leta

Domače vesti

Na konvencijo

V ponedeljek jutraj so odpovali Mr. in Mrs. Ivan Kapelj, 1861 Sagamore Dr., ter Mr. in Mrs. Baraga, na konvencijo ABZ v Ely, Minn. Mr. Kapelj in Mr. Baraga sta delegata društva št. 71 ABZ in z njima sta šle tudi ženi na počitnice v prelepo Minnesota. Potovali so z avtom. Mnogo razvedrila in srečen povratek!

Ključ v ledenici

Vdova Anna Forman, ki vodi grocerijo na 8115 Quincy Ave., je imela navado, da je ključ od svojega doma na Edmonton Ave. spravljala v ledenico v veži doma. Neki budni tat je to očividno opazil ter si pomagal do \$910, katere je imela spremljene v neki omari. Vdova ima dve hčeri, stari 17 in 13 let.

Wallace okrcal zasliševanja
v zvezi s "špijonsko afero"Obtožil je stari stranki, da hočeta
skriti svoje neuspehe pri akcijah o
problemih dežele s pogonom na 'vohune'

NEW YORK, 9. avgusta.—Predsedniški kandidat nove Progresivne stranke Henry A. Wallace je včeraj napadel obe stari stranki, češ da hočeta svoje neuspehe pri rešitvi osnovnih problemov dežele skriti s pogonom na "komunistične vohune."

Izjavo Wallacea je objavila Progresivna stranka, ki ima svoj sedež v New Yorku. V tej izjavi je predsedniški kandidat med ostalim rekel:

"Neki več časniki je sedanjih postopek ne-ameriškega odbora označil za cirkus. Rekel je, da je namen zasliševanj, da se odvrne pozornost ljudstva od njihovih resničnih problemov, ki jih kongres ni rešil.

"Predsednik je zelo primeren označil zasliševanja za 'rdeč slanič'. Izjavil je, da se jih vodi radi istih namenov. Prav ima. Stari stranki, ki sledita svoji sedanjim politikam, ne moreta ustaviti inflacije in ne zajamčiti civilnih pravic.

Tudi Truman je odgovoren za
teror, pravi Wallace

"Toda ta zasliševanja so nekaj več kot pa cirkus ali predstava. Tu je cel vzorec terorja in strahovanja, ki se je razvil v tej svobodni deželi, odkar je umrl Franklin Roosevelt. To je vzorec, za katerega so odgovorni voditelji obeh starih strank, vključno Mr. Truman. To je vzorec za popolno uničenje ustavnih pravic.

"Zanikanje pravičnega zakonskega postopka, zamenjava pravnega postopka z obsodbo v častnikarskih naslovih, uničevanje ustavnih pravic svobodnega ljudstva in zanikanje ameriške tradicije pravičnega postopka s strani Thomasovega odbora — vse to ni delo samo ene stranke. To so proizvodi obeh starih strank. Dvostranska enotnost pri ustvarjanju strahu je neločljivi del bankrotirane zunanje politike."

"Tekoče 'vohunsko strašilo' je le eno v celi vrsti strašil, ki so se vrstila v dobi zadnjih treh let. Bilo je pol ducata častnikarskih naslovov v zvezi z vohunstvom in nešteto člankov o 'rdeči nevarnosti'. Kljub temu pa

MOSKOVSKI RADIO O
SODELOVANJU Z Z.D.
DA SE ZAJAMCI MIR

LONDON, 10. avg. — Moskovski radio je danes apeliral za tesnejše sodelovanje med Sovjetsko zvezo in Zedinjenimi državami, da se zagotovi trajni mir.

Radio oddaja je bila v zvezi s četrto obletnico ruske napovedi vojne Japonski (9. avg. 1. 1945). Komentator Bronin je med ostalim rekel, da je "borbeno priateljstvo in drugarstvo Sovjetske zveze in Zedinjenih držav zajamčilo zmago nad Japonsko."

"Ta zgodovinska resnica se zelo mnogo tiče današnjici; iz nje lahko ljudstva Sovjetske zveze in Zedinjenih držav stvorijo važne zaključke, da je sodelovanje med obema deželama prav tako nujno potrebno danes, kot je bilo v vojni in da prav tako, kakor je sodelovanje med velikimi silami zajamčilo popolno zmago nad agresivno silo fašizma in militarizma, tako lahko to sodelovanje zagotovi v današnjih časih trajni mir," je bilo rečeno v radio oddaji iz Moskve.

GUS HALL IZPUŠČEN
IZ FEDERALNEGA ZAPORA

NEW YORK, 9. avg.—Predsednik ohijske komunistične stranke Gus Hall je bil po štirih urah v federalnem zaporu izpuščen na svobodo, ker je bilo tudi zanj položeno poročstvo v znesku \$5,000.

Ko znanost se je Hall nahajal v skupini dvanajstih vodilnih ameriških komunistov, proti katerim je bila dvignjena obtožnica, da so "bili v zaroti za nasilno strmoglavljenje vlade."

Councilman Zimmerman
resno bolan

Councilman Peter J. Zimmerman iz 10. varda se nahaja v Mestni bolnici v resnem položaju kot posledica srčnega napada, za katerim je zbolel sredi, ko se je nahajal na svojem domu na 3045 Payne Ave. Zimmerman, ki je 55 let star, je bil izvoljen prošle jesen, ko je dolgoletni councilman 10. varde Edward L. Pucel šel v kampanjo za županski urad.

Francoski komunisti pravijo, da ima
Tito izbiro med Moskvo in imperialisti

PARIZ, 9. avg. — Francoski komunistični časopis "Demokratie Nouvelle," ki ga urejuje Jacques Duclos, je posvetil daljši članek o sporu med Kominformom in jugoslovanskim komunističnim vodstvom.

Članek je izpod peresa samega Duclosa, glavnega tajnika francoske komunistične stranke, katerega se smatra, da je vodilni vešček za zunanje zadeve. Bil je tudi član Komunistične internacionale, dokler ni bila razpuščena. Odkar pa je ustanovljena Kominforma je bil v

ke bo govoril v Candelite stadionu pod pokroviteljstvom Ljudske stranke Connecticuta. To bo prvi javni nastop Wallacea, odkar je bila zaključena konvencija Progresivne stranke v Filadelfiji 24. julija.

Uradniki Progresivne stranke so izjavili, da namerava Wallace v svoji kampanji bolj natančno pojasniti svoj program za mir, obilje in svobodo.

Sovjetska zveza zavrgla ameriško
zahtevo, da se Trst vrne ItalijiMajor gen. Airey
poslal Z.N. svarilo
v zvezi s TrstomPravi, da je sedanja
uprava Trsta politično
in ekonomsko nemogoca

LAKE SUCCESS, N. Y., 9. avg. — Vojaški poveljnik angleške in ameriške okupacijske zone tako zvanega Svobodnega tržaškega ozemlja major gen. Terence C. Airey je danes poslal Varnostnemu svetu Z. N. svarilo, da je nadaljevanje sedanjega administracije Tržaškega ozemlja "politično in ekonomsko nemogoče."

Poročilo gen. Aireya pravi med ostalim, da samo za sebe Tržaško ozemlje v pravem pomenu besede nima ne govornika in ne zmožnosti, da bi produciralo izdelke za prebivalstvo. Za sirovine je popolnoma odvisno od zunanjih virov. Odkar je bilo ustanovljeno, je po zagotovilu gen. Aireya, bilo prisiljeno, da se obrne za "pomoč Italiji."

Glede političnega položaja v Trstu pravi poročilo, da je neuspeh velik sil pri izbiri governerja ogrozil politični mir na Tržaškem ozemlju. Po zadnjih poročilih je za pričakovati, da se bodo politični nemiri nadaljevali, dokler se ne bo odločilo o usodi ozemlja.

Potem ko je podal obširno poročilo o nemirih, za katere obtožuje izključno jugoslovanske komuniste, gen. Airey pravi, da je bilo nekaj manjših uspehov pri oživljanju tržaških ladjedelnic in ostalih industrij. Z druge strani pa Trst ne strada samo radi težav, ki so običajne v povojno Evropi, ampak je njegov ekonomski položaj otežan še radi tega, ker podonavske države ne želijo izkoriščati pristaniščne in prometne pogodnosti tržaške luke, vsled česa ima Trst velike trgovinske izgube.

Podprla je tudi obtožbe Jugoslavije, da
Amerika in Anglija kršita mirovno
pogodbo z Italijo z akcijami v Trstu

LAKE SUCCESS, N. Y., 10. avgusta.—Sovjetska zveza je danes zavrgla ameriško zahtevo, da se Trst vrne Italiji in obenem obtožila zapadne sile, da na Jadranu ustvarjajo posnetek nemške Bizonije (združene angleške in ameriške okupacijske zone Nemčije).

Zastopnik sovjetskega zunanjega ministra Jakob A. Malik je v Varnostnem svetu Z. N. izjavil, da je 21 držav ratificiralo italijansko mirovno pogodbo in da je vsaka poteza, da se to pogodbo revidira nesprejemljiva za Sovjetsko zvezo.

Predlog Zedinjenih držav glede vrnitve Trsta Italiji sta podprli Francija in Italija.

Malik je izjavil, da poskuša Zedinjene države in Anglija sabotirati mirovno pogodbo in da sledita isti politiki, ki jo uporabljata v Nemčiji. Kar delata, je pristavil, ni nič drugega kot da ustvarjata v Trstu Bizonijo, da jo priključita Italiji.

Sovjetski delegat podprl
obtožbe Jugoslavije

Sovjetski delegat je podprl obtožbe Jugoslavije, da sta Zedinjene države in Anglija kršili določbe italijanske mirovne pogodbe pri upravi svojih zon. Zapadne sile so obtožbe zanikale.

Malik je govoril blizu eno uro v prid Jugoslaviji. Obtožil je zapadne sile, da so onemogočile napore Varnostnega sveta, da se za Trst izvoli governerja v upu, da bodo zastoj uporabile kot opravičilo, da se Trst vrne Italiji.

Po govoru sovjetskega delegata so debate bile prelozene za petek. Ameriški delegat Philip C. Jessup je v Varnostnem svetu izjavil, da so obtožbe Jugoslavije proti Zedinjenim državam in Angliji le krinka, pod katero Jugoslovani skrivajo svojo lastno potezo, da bi prevzeli Trst in skrili svoje lastne grehe pri administraciji svoje zone.

Pismo iz domovine

Rose Lever iz 2737 E. 79 St. ima pismo za Amelijo Kalčič, ki je preje tamkaj živela, in sicer od Marije Mahne iz Požaga.

Jugoslovanski tisk hvali sovjetski načrt
za bodočo kontrolo plovbe na Donavi

BEOGRAD, 9. avg. — Dva glavna jugoslovanska časopisa, ki podpirata vodstvo jugoslovanskih komunistov v sporu s Kominformom, sta navdušeno pozdravila sovjetski načrt za bodočo kontrolo Donave, iz katere kontrole bi bili izključeni Nemčija in Avstrija.

Belgrajska "Politika" pravi, da je sovjetski osnutek načrta, ki bo zamenjal sporazum iz leta 1921, osvobodil podonavske države političnega in ekonomskega vpliva s strani zapadnih imperialističnih sil. "Politika" pristavlja, da sovjetski načrt tudi vrača podonavskim državam pravico, da na svojih rekah rešujejo vprašanja plovbe kot bo to najboljšje odgovarjalo interesom njihovih ljudstev. "Borba."

Gvatemalski delavci
zahtevajo orožje

GVATEMALA, 9. avg. — Organizirani delavci Gvatemale so danes zahtevali od vlade, da jim preskrbi orožje, s katerim nameravajo zaščititi deželo pred možnim revolucionarnim poskusom proti-komunističnih reakcionarjev, ki da se hočejo polastiti kontrole v deželi.

Odbor največje gvatemalske delavske organizacije "Sindikalnih unij" se je tudi obvezal, da bodo člani oklicali splošno stavko, če bodo desničarji poskušali strmoglaviti sedanjo vlado Juana Jose Arevala.

V svojem apelu je organizacija zahtevala od vlade, naj podvzame drastične mere proti "vsem tujcem, ki se vmešavajo v notranje zadeve dežele na račun reakcionarjev." Organizacija pa ni imenovala te "reakcionarje", ampak jih je le označila za sile, ki se "zoperstavlja idealom ruske oktobrske revolucije."

Pravijo, da bo deset
policistov obtoženih

Na podlagi govoric, ki krožijo po mestu, se pričakuje, da bodo v teku par mesecev naperjene korupcijske obtožbe proti desnim članom clevelandske policije. Med njimi bo baže en pomolni policijski inšpektor, dva kapitana, dva poročnika, trije sarženti in dva navadna policista. Kakor se govori, se sedaj zbira evidenca, ki bo dokazala, da so bili prizadeti na plačilni listi operatorjev nepostane loterije.

Bivši policijski poročnik Ernest Molnar, ki je bil pred kratkim radi korupcije obsojen v zapor od 6 do 60 let, je proti obsodbi apeliral na prizivno sodišče.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

STARI IN NOVI PRINCIPI

Zanimive in poučne so diskusije na konferenci enajstih držav v Beogradu. Gre za bodočo kontrolo Donave, odnosno revizijo starega sporazuma, po katerem sta glavno besedo pri prometu na tej najbolj važni evropski reki imeli Francija in Anglija. Takrat so namreč še bili tisti časi ko je obveljalo geslo: Donavo zapadnim silam. Sedaj so se časi spremenili in geslo na tekoči konferenci je: Donavo podonavskim državam. To geslo je tako umevno kot geslo: Mississippi Američanom.

Trije predstavniki zapadnih sil so na konferenci v manjšini. Sklepi se torej sprejemajo soglasno z zapadno-demokratskim principom o večini glasov. Ta večina glasov pa je na strani vzhodno-evropskih, odnosno podonavskih držav, skozi katerih ozemelje Donava teče in ki jo torej lahko smatrajo za svojo reko. Zato tudi ne ameriški, ne francoski in ne angleški načrt za kontrolo Donave ne bo nič zalegel. Vsi taki načrti bodo prav gotovo z večino glasov zavrnjeni.

Kar je najbolj zanimivo je dejstvo, da ameriški delegat predlaga neki načrt, po katerem bi naj se Donavo postavilo pod kontrolo organizacije Z.N. Kot je znano, imajo v tej organizaciji Zedinjene države tako zvani "glasovalni stroj" v svojih rokah; potom večine glasov lahko zavrejo vsak predlog Sovjetske zveze. V teku je kampanja, da se ta sistem nadglasovanja uvede tudi v Varnostnem svetu OZN. Sovjetska zveza in podonavske države seveda z opravičenim gnevom zavračajo ameriško idejo o mednarodni kontroli Donave pod nekim nadzorstvom OZN, kakor bi tudi Amerika zavrgla z upravičenim gnevom sovjetske sugestije o mednarodni kontroli Mississippija, ali pa Anglija sugestijo o reviziji kontrole Šueškega prekopa, ali pa Turčija sugestijo o mednarodni kontroli Dardanelov.

Ko gre za vzhodno-evropske države se zapadne sile verjetno še vedno ne morejo sprijazniti z nekimi krutimi dejstvi. Še vedno ne morejo ali pa nočejo sprevideti, da se s starim principom, po katerem "kar je bilo tvoje je bilo obenem tudi moje, kar pa moje samo moje," ne more več naprej. Vzhodno-evropske države so krenile po drugih potah. Tam ni več starih režimov, ki so zapadnim kapitalom in zapadnim silam prodajale vire bogastva svojih narodov za karsibodi. Ni več režimov, ki so podpisovali vsake sporazume, pa naj so ti bili še tako krivični in tako škodljivi za ljudstva.

Nihče nima pravice razpolagati z imovino drugih ljudstev v njihovih lastnih deželah. Kot se nam v Ameriki ne bi dopadlo, da z neki komisiji za Mississippi sedijo jugoslovanski, sovjetski ali pa delegati katerih drugih držav, ki nikakršnih zvez nimajo s to reko, tako se tudi ljudstva podonavskih držav ne morejo več sprijazniti z idejo, da bi Donavo kontrolirale zapadne sile. Pri rešitvi vprašanja svobodne plovbe na Donavi obstoja samo princip: pošten in iskren sporazum z vladami, ki predstavljajo tista ljudstva, katera je narava obdarovala s to važno srednje evropsko prometno žilo.

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo odbora za svobodo tiska

(Poroča: JOHN POLLOCK, blagajnik)

Od zadnjega poročila v juliju so prispevali še sledeči:

Pri društvu 58 SNPJ, Adamson, Oklahoma, so prispevali člani vsoto \$10.00; poslal Frank Sivic.

Iz North Braddock, Pa., pa je poslal Louis Karish \$31.00 od društva 35, SNPJ; na seji so člani društva prispevali \$14.33 in iz blagajne društva \$16.67 skupaj \$31.00.

Društvo 350 SNPJ, Washauk, Minn., prispevalo \$5.00; trije člani po \$2.00, skupaj \$11; poslal George Kezele.

Iz gl. urada SANS, Chicago, Ill., poslal Mirko G. Kuhel

\$149.50 za sledeća društva in posameznike: društvo 16 SNPJ v Milwaukee, Wis., \$54.00; društvo 163 SNPJ Albia, Iowa, \$17.00; društvo št. 397 SNPJ, Crested Butte, Colo. \$14.00; društvo 600 SNPJ, Johnstown, Pa. \$13.00.

Po \$10.00 prispevali sledeči: Pri podružnici 1, SANS Detroit, Mich., Mrs. Kathie Krainz, društvo št. 3, SNPJ, Johnstown, Pa., Minnesotska federacija SNPJ društev, Eveleth, Minn. in Lia in Joseph Menton, Detroit, Mich., Anton Peterca iz Neola, Utah, \$14.00, podružnica 54 SANS, Chicago, Ill., \$3.00,

Joe Kaluza, Rixford, Pa. \$2.50 (poslano po Glas Naroda, N.Y.) eden \$1.00 in eden 60c.

Društvo št. 86 SNPJ iz Chicago, Ill., \$15.00, poslal John Nors. Matt Senich pa je poslal \$10.00 za društvo št. 341 SNPJ, Orient, Ill.

Za ženski klub Slov. nar. doma, Detroit, Mich., poslala Anna Serdoner vsoto \$25.00.

Carl Gerlovich nabral pri društvu 205 SNPJ, Duluth, Minn. \$8.00.

Od prireditve 30. maja SANS-ovih podružnic v Clevelandu, O. polovico preostanka v sklad za svobodni tisk \$250.00.

Rose Radovich, Pueblo, Colo., poslala dolar za Carolino Šabec. Društvo 165 SNPJ, Wick Haven, Pa., \$15.00, poslal Lukas Krall.

V uradu Enakopravnosti, Cleveland, O., nabrano \$25.00, izročila Mrs. Julia Pirc za sledeće: po \$5.00 so prispevali Anton Rems, Gowanda, N. Y., Anton Bohte, Clymer, Pa., Frank Verček, Maple Hts., O., Frank Sezon iz Geneva, O., \$4.00 in eden \$1.50 iz Cleveland, O.

Od društva 617 SNPJ Lincoln Hill, Pa., prejeli \$7.00 poslal L. Jurkovich. John Gabrenja poslal \$5.00, nabrano pri društvu 126 SNPJ, Cleveland, O.

Od društva 570 SNPJ, Maestown, Pa., prejeli \$16.00, iz društvene blagajne \$5.00, eden prispeval \$2 in 9 po \$1. Skupaj \$16.00 poslal Tony Wallencheck.

Odbor za svobodni tisk se iskreno zahvaljuje vsem prispevateljem in nabiralcem želeč, da kmalu dosežemo postavljeno kvoto, da branimo ustavne in jamčene nam pravice po ustavi Združenih držav Amerike.

Poročilo podružnice 39 SANS

V uradu "Enakopravnosti" so darovali za otroško bolnišnico v Sloveniji sledeči:

Mr. in Mrs. Frank Lavšin iz W. 45. ceste \$10.00 v spomin pokojnega Louisa Ivanca in Mrs. Margaret Grošel darovala \$5.00; izročila Mrs. Julia Pirc.

Mrs. S. Girod (Zeke) izročila \$3.00 v spomin pokojne Mrs. Zorman.

Za upravo SANSa pa so prispevala sledeća društva:

Klub društev SND \$25.00.

Društvo "Na Jutrovem" 477 SNPJ \$6.00; društvo "Vodnikov Venec" 147 SNPJ \$25.00 in društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ \$10.00.

Iskrena hvala vsem v imenu odbora

John Pollock, taj. in blag.

Važna seja Wallaceovega kluba

Euclid, O.—V sredo, NOCOJ, 11. t. m. se bo vršila važna seja kluba za izvolitev Wallace-a za predsednika ZD, v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Začetek seje ob osmih zvečer.

Seja je jako važna, ker se bo ukrepalo glede prireditve ali piknika, ki se bo vršil v prid Wallaceove kampanje 12. septembra v SDD na Recher Ave. Rojaki, delavci! Ker je stvar jako važna, ste proeni, da se vdeležite seje v velikem številu. Vas prosim, ni treba pustiti vse samo eni skupini na pleča, ker se gre za splošno korist vsega zavednega delavstva, kajti kdor ni slep, lahko vidi kam nas dvojčki vodijo—ker so za vsa druga pota gluhi in slepi. Pridite!

M. K.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost"!

PROGRAM PROGRESIVNE STRANKE

Ustanovna konvencija nove progresivne politične stranke je v Philadelphiji dne 25. julija sprejela naslednji program:

MIR

Sporazum med Ameriko in Sovjetsko zvezo

Henry A. Wallace je v svojem odprtem pismu svetoval in premier Stalin je v svojem odgovoru sprejel podlago za odkritosrčno razpravo glede miru. Izmenjava pismen je pokazala, da se določene točke za sporazum lahko najdejo, če se spoštujejo principi o nevmešavanju v notranje zadeve drugih držav ter o pravici narodov, da si izbirajo svojo lastno obliko vlade in gospodarskega sistema.

Progresivna stranka zaradi tega zahteva pogajanja in razpravo s Sovjetsko zvezo, da se pride do sporazuma glede dosege miru.

Progresivna stranka veruje, da je trajen mir med narodi sveta mogoč le potom svetovne postave. Nadaljna anarhija med narodi v atomski dobi ogroža našo civilizacijo in vse človeštvo z uničenjem.

Edina končna alternativa poleg vojne je opustitev načela, da lahko ena suverena država nekaj prisili drugi suvereni državi, ter se okleniti principa o pravičnem izvajanju nad posameznimi državami svetovne federalne postave, katero bi uzakonila svetovna federalna legislatura in ki bi imela omejeno toda zadostno moč, da zavaruje skupno obrambo in splošno blaginjo vsega človeštva.

Taka vladna zgradba za mir se lahko razvija tako, da se napravi organizacija Združenih narodov (OZN) sposobna činiteljica za kooperacijo med narodi. To se lahko doseže z vzpostavitvijo edinosti med velesilami, ki naj nato delajo skupaj za skupne namene.

Odkar je umrl Franklin D. Roosevelt je bil ta princip tolikrat izdan in do take mere, ki ne samo paralizira OZN, marveč ogroža svet z drugo vojno, v kateri ne more biti zmage za nobenega in bi le malo ljudi ostalo pri življenju. Poleg efektivne organizacije Združenih narodov pa ostaja še odgovornost za pristno svetovno vladno.

Odgovornost za prekinjenje tragičnega razgleda za novo vojno pa pripada skupno Sovjetski zvezi in Zedinjenim državam. Upamo, da bo bilo več politične svobode in ekonomske demokracije po vsem svetu. Verjamemo, da bi vojna med vzhodom in zapadom pomenila fašizem in smrt za vse. Mi vztrajamo pri tem, da je mir predpogoj za ohranitev življenja.

Z Henryjem Wallaceom verujemo, da "ni takega nespornosti in takih nepravil med Združenimi državami in Zvezo sovjetskih socialističnih republik, ki bi se dal rešiti s silo ali s strahovanjem, in nobenih razlik ni med njima, ki bi se ne dale izravnati z mirnim, upolnornim pogajanjem. Nobenega ameriškega načela ali ljudskega interesa ni, niti nobenega ruskega načela ali ljudskega interesa, katere bi bilo treba žrtvovati za ukinjenje mrzle vojne in za otvoritev stoletja miru, ki ga stoletje navadnega človeka zahteva."

Mi javno obsojamo protisovjetsko historijo za masko monopola, militarizma in reakcije. Zahtevamo, da novi voditelji miroljubnih ljudi našega naroda — ki ima znatno večjo odgovornost za mir nego Rusija, kajti ima tudi znatno večjo moč za vojno — v dobri veri prevzema, se odločno potrudijo in častno izvedejo razrešitev tekočih razprtij — in to brez kakega pomirjevanja ali pa rožljanja s

sabljo od katere koli strani — in tako nudijo priložnost močnem in ženam vsepovsod, da z zaupanjem zro v bodočnost, na našo skupno nalogo za izgradnjo stvarnega in trajnega miru po vsem svetu.

Kampanja za vojno naj preneha

Progresivna stranka poziva, da se razveljavi postava glede naborov v dobi miru in zavzre predlog za splošno vojaško vezbanje.

Pozivamo, da se nemudoma preneha s kupičenjem izdatkov za oboroževanje nad umestno potrebnostjo za narodno obrambo v dobi miru.

Zahtevamo, da se zavzre Trumanova doktrina ter napravi konec vojaški in gospodarski intervenciji, ki pomaga le reakcionarnim in fašističnim režimom na Kitajskem, v Grčiji, Turčiji, Srednjem vzhodu in latinski Ameriki

Pozivamo, da se opuste vojaške baze, kojih namen je obkoliti in zastraševati druge države.

Zahtevamo, da se razveljavi določbe Narodnega obrambnega akta, ki mobilizirajo deželo za vojno, pripravljajo prisilni nabor delavstva in organizirajo monopolno-militaristično diktaturo.

Ti naši ukrepi dajejo izraz odločnosti ameriškega ljudstva, da se izogne izzivanju in agresije. To naj bodo naši doprinosi za zmanjšanje nezaučnosti in za ustvarjanje splošnega ozračja, v katerem se mir lahko ustanovi.

Organizacija Združenih narodov

Progresivna stranka bo delala na to, da se uresniči ideal Franklina Roosevelta glede na Združene narode kot ena sama družina narodov sveta, in sicer s tem, da bo zagovarjala njihovo ustavo in skušala preprečiti njihovo preoblikovanje v diplomatsko ali militaristično orožje katere koli sile ali skupine sil.

Predlagamo, da se ustanovi UNRDF (United Nations Reconstruction and Development Fund — sklad OZN za rekonstrukcijo in razvoj) za pospeševanje mednarodnega okrevanja, da nudi pomoč potrebnim narodom v Evropi in Aziji brez vsakih političnih pogojev in da je prvenstvo onim narodom, ki so največ pretrpeli zaradi agresije osi.

Pozivamo, da se zavzre Marshallov načrt.

Nujno pozivamo polno uporabljanje ekonomskega in socialnega sveta in drugih agencij Združenih narodov, da se zatere bolezen in lakota, pospešuje razvoj kulture in znanosti ter razvija miroljubna uporaba atomske energije.

Zahtevamo, da delegacija ZD pri organizaciji Združenih narodov pritiska za učinkovito gospodarsko in diplomatsko sankcijo proti Francovi Španiji.

Razorožitev

Progresivna stranka bo delala skozí organizacijo Združenih narodov za sporazum glede na svetovno razorožitev, da se proglasi atomska bomba neustavna, kakor tudi bakteriološka vojna ter tudi vse drugo orožje za masovno uničevanje; da se uničijo obstoječe zaloge atomskih bomb in ustanovi kontrola OZN, vključivši nadzorstvo nad proizvodnjo atomske energije; ter da se drastično zmanjša redno oboroževanje v smislu resolucij, ki jih je sprejela zbornica OZN.

Nemčija in Japonska

Progresivna stranka poziva,

da se kooperira z našimi vojnimi zavezniki pri sklepanju mirovnih pogodb z zedinjeno Nemčijo in z Japonsko. Bistvo za pogodbo z Nemčijo je denacificacija in demokratizacija, kaznovanje vojnih zločincev, agrarna reforma, razrušitev kartelov, poddržavljenje težke industrije, kontrola Porurja vseh starih vesil, plačilo reparacij žrtvam nacijske agresije, določno priznavanje sedanje demarkacijske linije za zapadno mejo Poljske. Zagovarjamo potrebo po nujni sklenitvi miru na tej podlagi ter po istočasnem umiku vseh okupacijskih čet.

Podobni principi naj vladajo pri sklepanju pogodbe z Japonsko.

Država Izrael

Progresivna stranka zahteva, da se izreče državi Izrael takoj de jure priznanje.

Pozivamo, da se Izrael sprejme v organizacijo Združenih narodov.

Pozivamo, da predsednik proklamira odstranitev prepovedi izvajanja orožja v Palestino v prilog države Izrael.

Obljubljamo našo pomoč in pozivamo vladu ZD, da se glede Palestine drži resolucije, ki jo je sprejela zbornica OZN leta 1947.

Podpiramo stališče, da se Izraelu točno nudi finančna pomoč brez vsakih političnih pogojev.

Nasprotujemo vsakemu poizkusu za vmešavanje v Izrael in v njegove suverene pravice, da sam kontrolira svoje smernice glede naseljevanja.

Pozivamo vladu ZD, da takoj nudi prekomorske in druge olajšave za prevoz in transportiranje razseljenih Židov v Evropi, ki se žele izseliti v Izrael.

Podpiramo internacionalizacijo Jeruzalema v okviru OZN in obrambo svetih prostorov.

Daljni vzhod

Progresivna stranka podpira borbo ljudstev v Aziji za dosego neodvisnosti ter za prehod iz feudalne v moderno dobo. Ostro obsojamo dvostrankarsko politiko glede na vojaško in gospodarsko intervencijo, ki ima namen zdrobiti nacionalno gibanje teh narodov. Svetovni mir in blagostanje ne bosta dosežena, dokler ne bodo narodi na Kitajskem, v Indoneziji, Indokini, na Malajskem in drugih azijskih deželah zmogli v borbi za neodvisnost ter zavzeli mesta kot enakopravni člani v družini narodov.

Pozivamo, da se takoj odkličejo ameriške čete in opuste baze na Kitajskem.

Zahtevamo, da se preneha finančno in vojaško podpirati diktatura Čiank Kajšeka.

Mi sledimo smernicam Franklina Roosevelta z izpodbujanjem ustanovitve demokratične koalicijske vlade na Kitajskem. Priporočamo, da se taka vlada podpira in se ji nudi obsežna gospodarska pomoč.

Mi podpiramo napore ljudstev v Koreji, da si izgradijo narodno edinstvo ter tako vladno kakršno si sami hočejo. Zahtevamo hiter odloke obojnih okupacijskih čet.

Kolonijalna in odvisna ljudstva

Verujemo v načelo, da imajo ljudstva vsepovsod na svetu pravico do samoodločbe. Ljudstvo teritorija Puerto Rico ima pravico do neodvisnosti. Ameriški narod ima obveznost napram ljudstvu v Puerto Ricu, da prične korakati po poti h gospodarskemu uspehu.

Zahtevamo, da se razveljavi Bellov trgovski akt glede Filipinskih otokov, ter da se vlada odpove drugim neenakopravnim trgovskim pogodbam, ki so bile sklenjene z gospodarsko slabotnejšimi državami.

Pozivamo k sodelovanju z

drugimi deželami v OZN, da se odpravi kolonijalni sistem vseh oblik ter realizira načelo samoodločbe za narode Afrike, Azije, Zapadnih indijskih otokov ter drugih kolonijalnih ozemelj.

Podpiramo težnje za zedinjeno domovino tradicionalno zatiranih in raztrešenih narodov kot so Irci in Armenci.

Latinska Amerika

Progresivna stranka poziva, da se vlada vrne nazaj na politiko dobre sosesčine Franklina Roosevelta pri naših odnosih z republikami na jugu, ter da se ista okrepi.

Zahtevamo opustitev medameriškega vojaškega programa.

Pozivamo, da se nudi gospodarska pomoč Latinski Ameriki in Karibejskim državam brez kakih političnih pogojev, da se odpomore neodvisen razvoj njihovega gospodarstva.

Razseljene osebe

Progresivna stranka poziva, da se razveljavi protikatoliški in antisemitski akt glede razseljenih oseb, uveljavljen tega leta, ki dovoljuje fašistom in kolaboratorjem vstop v Zedinjene države. Pozivamo, da se uzakoni postava, ki naj bi odprla vrata po pravi ameriški tradiciji žrtvam fašističnega preganjanja.

(Dalje prihodnjice)

RAZNE VESTI IZ ČEŠKOSLOVAŠKE

XI. Vsesokolski slet v Pragi je že pri koncu. Praga in vsa Češkoslovaška republika sta živel v znamenju XI. vsesokolskega sleta. "Rude pravo", glasilo KP Češkoslovaške, je ob tej priložnosti napisalo, da je šele ljudska demokracija dala solovstvu možnost polnega življenja. Slet v Pragi je bila velika manifestacija patriotizma, slovanstva, demokratičnosti in naprednosti. Noben dosedanj slet ni bil tako vseljudski kot je se bil sedanji, noben ni imel tako jasno začrtanega slovanstva značaja in noben med njimi se ni odigral v znamenju tako velikih zmag naprednih in demokratskih idealov.

XI. vsesokolski slet bo še bolj zbližal vse slovanke narode, ker je največja manifestacija slovanstva bratstva.

CSR na desetem mestu v industrijski proizvodnji sveta

Institut za gospodarsko in socialno raziskovanje v Pragi je izdal poročilo o proizvodnji češkoslovaške industrije v primeri s svetovno proizvodnjo. Iz priloženih statistik je razvidno, da je Češkoslovaška v poglavitnih proizvodnih panogah med desetimi državami na svetu. V proizvodnji premoga je na sedmem mestu, a v proizvodnji premoga povprečno na enega prebivalca na petem mestu. V proizvodnji jekla je na osmem mestu, v proizvodnji bombaževih tkanin na petem, pri osebnih avtomobilih na osmem, pri tovarnih na devetem in v proizvodnji motornih koles na tretjem mestu v svetovni lestvici. Med desetimi največjimi industrijskimi državami na svetu je CSR skupaj z Belgijo in Kanado takoj za velesilami.

Industrializacija Slovaške napreduje

Industrializacija Slovaške je med poglavitnimi točkami graditeljskega načrta vlade Klementa Gottwalda. Slovaška je bila med vojno precej bolj opustošena kot češke dežele. Številni nameščenci v slovaški industriji pa se je kljub temu v primerjavi z letom 1937 podvojilo. Tega leta je delalo v slovaški industriji 103.900 ljudi. Junija 1945 je delalo v slovaški industriji samo 86.000 oseb, konec lanskega leta pa že 202.000. Tako velik porast zaposlenosti bi ne bil zmogljiv, če bi iz čeških

(Dalje na 4. strani)

SPOMENICA

Slovansko-italijanske antifašistične unije za
Tržaško ozemlje Varnostnemu svetu organizacije
Z.N. o stanju v anglo-ameriški okupacijski zoni

(Nadaljevanje in konec.)

S pritegnitvijo omenjenih skupin, ki na vsakem koraku sabetirajo določbe mirovne pogodbe, in z izključitvijo vseh tistih, ki so voljni sprejeti novo stanje, Zavezniška vojaška uprava odkrito preprečuje izvajanje mirovne pogodbe.

Tako zvane civilne oblasti so oblasti le po imenu. Demokraciji določbam mirovne pogodbe nije v obraz žalostna vloga žalostnih predstavnikov, vloga, ki se izčrpuje s posvetovalnimi kompetencami brez najmanjše oblastvene funkcije.

Potrebno je namreč pibiti, da se je za ukaz o ustanovitvi občinskega sveta Conskega in Občinskega predsednika izrecno skliceval in uporabil fašistični zakon iz leta 1934 (Pokrajinski in občinski zakon), ki je zatrl slovensko demokracijo izvoljenih zastopstvom in nasprotstvom z diktaturnimi in centralističnimi nameni ojačil območje krajevnih funkcionarjev osrednjih oblasti (prefekta in podeštata). In taki kriteriji se še vedno mirno uporabljajo tri leta po padcu fašizma in potem, ko je bilo Svobodno tržaško ozemlje ustvarjeno na podlagi načel spoštovanja človečanskih pravic!

Če so že hoteli aplicirati italijanski zakon, ni bilo treba ravno fašističnega. Zavezniška vojaška uprava bi bila mogla, ako bi bila hotela ostati v svoji logiki dosledna, uvesti zakon o volitvah v upravna telesa sedanje Italije. S takim ravnanjem bi se bilo rešilo vprašanje na demokraciji način v pogledu volitev, ker ni nobenega zadržka, da bi se le-te ne vršile, niti ne sklicevanje na razpolago o javnem redu, kajti, ta, spričo ogromnega policijskega aparata, ne bi mogel biti kaljen, ne glede poleg tega še na dejstvo, da prebivalstvo nima namena motiti ga.

Resnica je čisto drugačna: nočejo, da pride do volitev, niti

do upravnih ne; bojijo se namreč, da bi se pri tem ne izkazalo, da so sedanje stranke, ki imajo upravo v zakupu, v manjšini.

Direktna posledica tega, da ljudske oblasti niso zastopane v javnopravnih in upravnih telesih, in to z vsemi demokratičnimi pravicami, kakor jih priznava sleherni demokratični sistem, je, da prevladujejo v javnem življenju Svobodnemu tržaškemu ozemlju sovražni elementi in da se sabotira gospodarstvo v vseh njegovih panogah: industriji, pomorstvu in prometu.

Nič se ne ukrene, da se industrija spravi v polno obratovanje, res je, da životari ali da naravnost miruje kljub neprestanim protestom delavcev. Število brezposelnih je v zadnjih dveh letih na isti višini, če ni celo naraslo, tako da šteje danes 30.000 oseb.

Taka je žalostna in ponižujoča podoba stanja delavskih množic v Trstu.

Na drugi strani se pa trosijo velikanske vsote za javna dela, ki niso neogibno potrebna (na primer tako imenovana avtostrada Pristanšče-Trebeče), ko bi se pa mogle te vsote investirati v nujnejša in koristnejša dela, kakor na primer za zidanje delavskih stanovanjskih hiš. Poleg tega bi demokracija javna uprava bila v stanu preprečiti zapravljane in sleparije z javnim denarjem, kakor se je to izkazalo, da se je zgodilo, pri kazenskih razpravah proti vojaškim in civilnim funkcionarjem.

Ob takem stanju "demokracije" v anglo-ameriški coni Svobodnega tržaškega ozemlja daleč izstopa demokracija uređitev v jugoslovanski coni, kjer so zastopniki ljudstva v upravi voljeni in se civilna oblast polno udeleštuje v interesu prebivalstva. Spričo te primerjave izzvene v prazno priložbe glede razmer v jugoslovanski coni zaradi "sprememb obstoječega

stanja," zaradi agrarne reforme in drugih ukrepov, ki vsi pomenijo le spoštovanje ljudske volje in nadaljujejo normalizacijo stanja.

S tem ne vzdrži primere samovoljno podaljševanje režima vojne okupacije, samovoljna omejitve predstavnikov samo na zastopnike manjšine in njihove smešne vloge v upravi—in vse to zaradi tega, da se za vsako ceno spremeni stanje, nastalo zaradi poraza fašizma, in povrnejo prilike, kakršne so vladale pred svetovno vojno. Tipično stanje vojne okupacije, ki ga Zavezniška vojaška uprava podaljšuje, brez dvoma jemlje mnogim njenim ukrepom upravičenost in veljavo.

V.

Vsi ti pojavi služijo povsem drugim svrham kot k pomirjenju duhov in k normalizaciji prilik v interesu gospodarskega in splošnega prospeha prebivalstva Svobodnega tržaškega ozemlja. Toda favoriziranje fašističnih, neofašističnih in irendentističnih elementov od Zavezniške vojaške uprave in njeno odkrito sovražno razpoloženje do vsega, kar je demokratičnega na našem ozemlju, se je kazalo še na druge načine.

V dnevih pred vstopom milirne pogodbe v veljavo so bili prepeljani iz tržaških ječ zaporniki, ki jih je obsodilo izredno porotno sodišče zaradi nacifašističnega in kolaboracionističnega sodelovanja na podlagi od Zavezniške vojaške uprave izdanih kazenskopравnih norm, v Italijo. Nanje so—nezaslišano—italijanske oblasti uporabile amnestijo, nakar so se prosti vrnili v Svobodno tržaško ozemlje, na kraj svojega zločina, dočim se prav tako odpeljani profašisti, ki jih je obsodilo anglo-ameriško vojaško sodišče in ki imajo stalno bivališče in pristojnost v sedaj jugoslovanskih delih bivše cone "A," še vedno nahajajo v italijanskih zaporih.

V isto svrhu spadajo mile obzodbe in oprostitve terorističnih zločinov, čeprav so atentati povzročili tudi smrtne žrtve, kakor na primer pri napadu na kulturni krožek Maganja v Škorklji, kjer je bila zahrbtno umorjena 11-letna Milka Vrabec-Passerini.

Višek žalitev demokratičnih čustev ljudstva Svobodnega tržaškega ozemlja pa pomeni načrtna gonja proti antifašističnim borcem iz zadnje vojne. Z milo prakso izrednega porotnega sodišča za sojenje fašistov in s favoriziranjem italijanske irendente ter teroristov so bili že v dobi pred uveljavitvijo mirovne pogodbe iz Italijo ustvarjeni pogoji za nadaljnji korak: za sodni pregon bivših pripadnikov osvobodilne vojske zaradi dejanj, storjenih v vojni na strani zavezniških sil. Dolgotrajno stikanje po kraških jamah je privelo do odkritja nekaterih trupel, zato so—v kolikor so sploh mogli ugotoviti, da so to izvršili partizani, postavili na zatožno klop izvršilce zakonitih aretacij pod obtožbo utesnitve osebnih svobode in umorov.

Dejanja, ki so bila izvršena v okviru vojaških operacij, po službenem nalogu in v stanju zakonite samoobrambe ljudstva pred nacifašističnim terorjem po pozivanju samih Angležev in Američanov, nad člani fašistične tajne policije in fašističnih vojaških formacij ter nad njihovimi pomagači (izdajalci in vohuni), prikazujejo kot navadne zločince. Kadar pa ni mogoče preganjati partizanov iz drugih razlogov, jih vlačijo dandanes—ko menijo, da so ustvarili za to predpostavke—pred sodišče zaradi nošenja njihovih uniform po predpisih o prepovedi nošenja vojaških uniform iz leta 1945, čeprav so v njih v dobri veri in nemoteno že nešteto krat javno nastopali.

Po dveh in pol letih po končani vojni smo zaradi postopanja Zavezniške vojaške uprave prišli tako daleč, da so danes fašistični zločinci in fašisti, stebri nekdanjega režima, mnogi od njih postali tesni sodelavci Zavezniške vojaške uprave, da se svobodno sprehajajo po mestu in pod zaščito civilne policije skušajo terorizirati prebivalstvo, medtem ko bore narodnoosvobodilne borbe polnijo tržaške zapore v zasmeh vsem mednarodnim obveznostim o zatiranju fašizma.

Tako postopanje ne more zasledovati druge svrhe kot to, da se vsa osvobodilna borba ljudstva v zadnji svetovni vojni onečasti in spravi na zatožno klop ter da se tudi v tem pogledu vzpostavi stanje pred 8. septembrom 1943.

VI.

Slovansko-italijanske antifašistične unije je njen sedanji korak, kakor njeno dosedanje za-

držanje narekovala želja po normalizaciji prilik na Svobodnem tržaškem ozemlju, smatrala je, da je kot predstavnica večine prebivalstva Svobodnega tržaškega ozemlja dolžna, da stori vse, da se tako stanje popravi, in ugotavlja, da sta britanska vlada in vlada Zedinjenih držav ameriških odgovorni za sprejete obširneje utemeljene kršitve mirovne pogodbe z Italijo, ker Zavezniška vojaška uprava na Svobodnem tržaškem ozemlju, kljub vstopu mirovne pogodbe v veljavo, ne jemlje dejansko po pošten nastanka Svobodnega tržaškega ozemlja in prenehanja italijanske suverenosti na ozemlju, ki mu je bilo zaupano v upravo v skladu in okviru začasne listine in, v kolikor je uporabljiv, tudi Stalnega statuta.

Ker Zavezniška vojaška uprava prebivalcem Svobodnega tržaškega ozemlja ni zajamčila pravic človeka in državljana,

ker Zavezniška vojaška uprava še do danes ni ustvarila civilne javne uprave, v kateri naj bi sodelovali predstavniki vseh političnih struj in nacionalnih skupin, temveč je njihovo sodelovanje odbijala in monopolizirala javno upravo—kateri odreja samo posvetovalno funkcijo—v rokah irendentističnih političnih skupin,

ker politika Zavezniške vojaške oblasti ni dovela do pomirjenja prebivalstva in okrepite javnega miru in reda, ampak s svojo politiko favoriziranja šovinističnih, fašističnih in terorističnih skupin in izrazite sovražnosti do demokratičnega gibanja ter preganjanja borcev iz narodnoosvobodilne vojne s kazenskimi procesi ustvarja ovire za normalizacijo prilik v coni Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je pod njeno upravo.

Uncle Sam Says

Pop's got his feet in the sand, not his head, because, he's a payroll saver. He knows where his future vacations are coming from. There's no guesswork about his plans for security. Automatically every pay day part of his pay goes into United States Savings Bonds which will pay him \$4 for each \$3 in 10 short years. Security—future plans will belong to other fellows like Pop unless you count yourself in with United States Savings Bonds.

U. S. Treasury Department

Meat-Extending Recipe Cuts Your Food Budget

by HELEN HALL
Chairman, National Association of Consumers

One idea Dr. Day Monroe, Department of Agriculture home economist, suggests for cutting down your food budget is the use of meat extenders. Her other tricks include meat alternates, economy cuts of meat, conscientious fat salvage, and standard grades of canned goods.

As you well know, meat takes the largest slice of our food budget, and that is why meat extenders are a profitable item to remember. Lamb stew with a crust, for example, is delicious eating, and makes one pound of lean lamb feed a family of four. Beef pie is another. Chicken pot pie stretches chicken, and might be the third meal from a stewing hen. First, you might make chicken with noodles, then cream chicken with peas on toast, and finally turn out a pot pie with a lightly browned crust.

Here is a budget stretching, meat

extending recipe for Chicken a-la-King:

3 tablespoons fat
2 tablespoons flour
1 cup milk
1 cup chicken broth
salt and pepper
1/2 green pepper, diced
1/2 cup mushrooms, cut in pieces
1 egg yolk
1 1/2 cups diced cooked chicken
1 pint tomato, chopped

Make white sauce: Melt 2 tablespoons of the fat and stir in flour. Add milk and broth and cook until thickened, stirring constantly. Season with salt and pepper.

Melt the remaining tablespoon of fat, add green pepper and mushrooms and cook a few minutes over low heat.

Beat egg yolk, stir in a small quantity of white sauce, and add to rest of sauce.

Add the rest of the ingredients and cook until mixture is hot. Always remember, when cooking, to save all used cooking fat—skim it from gravies, broth, scrape it from broilers and frying pans—and sell it to your meat dealer. Every penny helps your budget.

Serve in patty shells or on crisp toast, mashed potatoes, or waffles.

Helen Hall

is why meat extenders are a profitable item to remember. Lamb stew with a crust, for example, is delicious eating, and makes one pound of lean lamb feed a family of four. Beef pie is another. Chicken pot pie stretches chicken, and might be the third meal from a stewing hen. First, you might make chicken with noodles, then cream chicken with peas on toast, and finally turn out a pot pie with a lightly browned crust.

Here is a budget stretching, meat

S podaljševanjem režima vojne okupacije v nedogled zadržuje britanska vlada in vlada Zedinjenih držav ameriških oblast nad Svobodnem tržaškem ozemlju zase in onemogočata vsako izvedbo določb mirovne pogodbe.

Slovansko-italijanske antifašistične unije se obrača na visoki Varnostni svet, ki mu je po-verjeno vrhovno nadzorstvo nad upravljanjem Svobodnega tržaškega ozemlja, s pozivom, da prouči dejstva, ki so iznesena v tej spomenici, ter da poskrbi za takojšno vzpostavitev normalnih prilik v anglo-ameriški coni Svobodnega tržaškega ozemlja, do katerih ima prebivalstvo vso pravico po treh letih, odkar je bil fašizem zrušen, in po vseh ogromnih žrtvah, doprinesenih za zmago demokracije.

Normalizacija prilik bo mogoča le z dosledno izvedbo mirovne pogodbe, ki jamči v statusu vsem državljanom njihove pravice in zakonite interese.

Glavni Svet Slovansko-italijanske Antifašistične unije za tržaško ozemlje:

Dr. Giuseppe Pogassi,
predsednik;
Branko Babič, tajnik.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.: vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

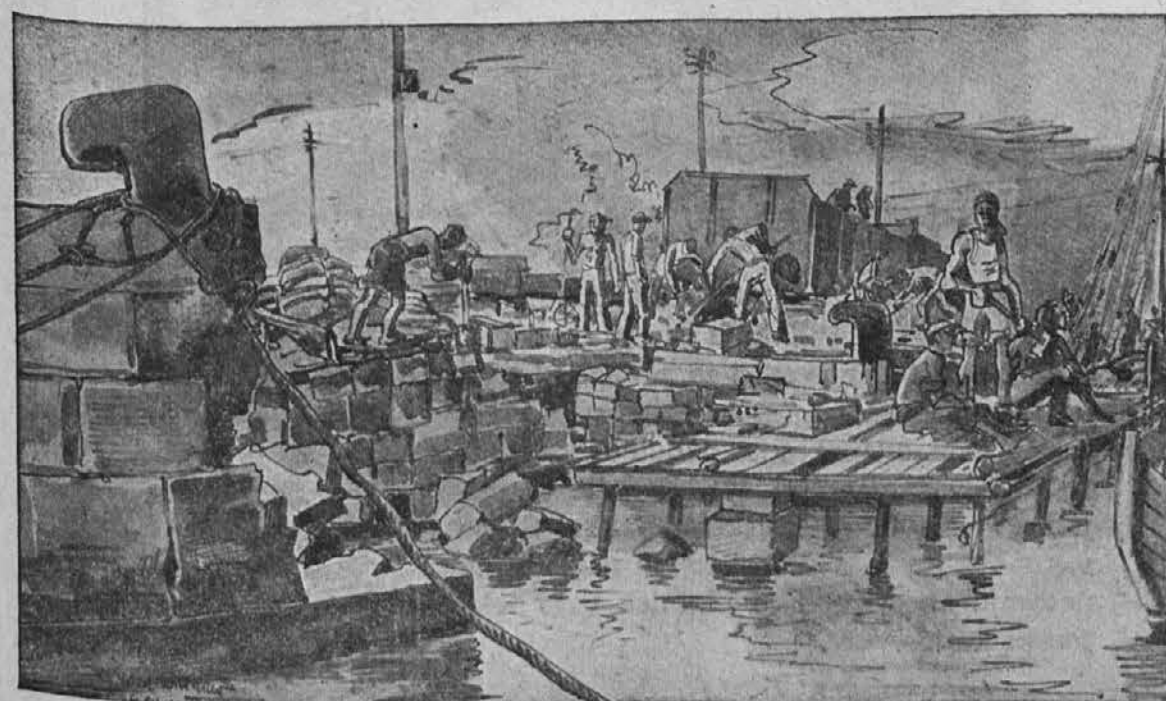
Enakopravnost

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Ljubo Ravnika: Ruševine v Splitu leta 1945

Ljubo Ravnika: Ljudstvo Splita je pričelo obnavljati porušene objekte

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Kozaki so se s privajeno histrostjo postavili v siv kvadrat. Jezdci so bili še kake pol vrste vstran in so prešli v drnec. Eden izmed njih, kozaški častnik, je potegnil žepni robec in pomahal z njim nad glavo. Kozaki niso obrnili oči od prihajajočih. Častnik, oblečen v zaščitno uniformo, je jezdi prvi, druga dva, v črkeskih oblekah, nista bila daleč za njim.

— Za kaj gre? — je vprašal Ivan Aleksejevič in pojezdil naproti.

— Pogajanja, — je odgovoril častnik in pritaknil roko k čepici. — Kdo izmed vas je prevzel stotnijo?

— Jaz.

— Pooblastila me je prva donska kozaška divizija, to sta pa predstavnika notranje divizije, — častnik je z očmi pokazal na gorjana, ostro nategoval vaveti in z roko gladil mokro se svetlikačo vrat spenjenega konja. — Če se hočete pogajati, velite stotniji, naj razjaha. Sporočiti vam moram ustno povelje načelnika divizije, generalnega majorja Grekova.

Kozaki so razhajali. S konj so poskakali tudi prišedši predstavniki. Potopili so se v gruho kozakov in se ustavili na sredi. Stotnija se je razmaknila in napravila majhen kolobar.

Prvi je spregovoril kozaški častnik:

— Rojaki! Prijedili smo, da vas pogovorimo k razsodnosti in, da se izognete hudim posledicam svojega dejanja. Včeraj je divizijsko poveljstvo zvedelo, da ste se vdali kdove čigavim hudodelskim naklepom in samo-voljno zapustili vlak, danes pa nam je naročilo, naj vam ponese povelje o takojšnji vrnitvi na postajo Dno. Oddelki notranje divizije in drugi konjeniški oddelki so včeraj zavzeli Petrograd, danes smo dobili brzojavko. Naše prve straže so stopile v prestolnico, zavzele vse vladne ustanove, banke, brzojav, telefonske postaje in vse pomembnejše postojanke. Za-

časna vlada je zbežala in je odstavljena. Predarite, rojaki! Kajti greste v pogubo! V primeru, da se ne podredite povelju poveljnika divizije, bodo zoper vas uporabljene oborožene sile. Vaše ravnanje bo ocenjeno kot izdajstvo, kot upor vojaškemu ukazu. Samo z brezpogojno podreditvijo lahko preprečite prelivanje bratske krvi.

Ko so bili predstavniki prijezdili, je Ivan Aleksejevič, upoštevajoč razpoloženje kozakov, spoznal, da se ni mogoče izogniti pogajanju, kajti odklonitev pogajanj bi morala neizogibno izzvati obratne posledice. Premislil je in velel stotnji naj razseda, sam pa je neopazno pomignil Turilinu in se prerinil bliže k predstavnikom. Med častnikovim govorom je videl, kako so kozaki sklonili glave, se namrgodili in poslušali; nekateri so šepetali med seboj. Zahar Koroljov se je klavirno nasmihal, črna brada se mu je razlila po ušvih srajci kakor okrepnel kovinski tok; Borščov se je igral z bičem in pogledoval v stran; Pšeničnikov je našobil odprta usta in strmел govorečemu častniku v oči; Martin šamilj si je z umazano roko gladil lica in na gosto utripal z očmi, za njim je rumenel prismojeni obraz Bagrova; strojničar Krasnikov je pričakujoče žmeril; Turilin je težko dihal; pegasti Obnizob je potisnil čepico na tilnik in majal z grivasto glavo kakor vol, ko začuti na tilniku jarem; ves drugi vod je stal, ne da bi dvignil glavo, kakor med molitvijo; strnjena truma je molčala, ljudje so vroče in težko sopli, po obrazih je valovila zbežanost.

Ivan Aleksejevič je doumel, da je v razpoloženju vojakov dozorlel trenutek preloma: še nekaj minut in zgovornemu častniku se bo posrečilo spraviti stotnijo pod svoj vpliv. Vsekakor je bilo treba razdreti vtis, ki so ga napravile častnikove besede, omajati neizgovorjene, a v kozaških mislih že urejene sklepe. Dvignil je roko

in preletel trumo z razprtimi, čudno jasnimi očmi.

— Brate! Počakajmo malo!

— in obrnil se je k častniku: — Imate brzojavko pri sebi?

— Kakšno brzojavko? — se je začudil častnik.

— O tem, da je Petrograd zavzel.

— Brzojavko? ... Ne. Kaj pa ima pri tem brzojavka?

— Aha! Ne! ... — je enoglasno olajšano zadihala stotnija.

In mnogi so dvignili glave, zaupljivo so uprli oči v Ivana Aleksejeviča, ta pa je dvignil sikasti glas, že posmehljivo, prepričano in hudobno zavpil in močno obrnil pažnjo nase.

— Nimaš, praviš? In naj ti verjamemo? Na plevi bi se rad obdržal?

— Pre-va-ra! — je grmeče zastokala stotnija.

— Brzojavka ni bila naslovljena name! Rojaki! — Častnik je prepričujoče pritiskal roke na prsi.

Toda že ga niso več poslušali. Ivan Aleksejevič je začutil, da sta se naklonjenost in zaupljivost stotnije spet naghnili na njegovo plat, in rezal je kakor z diamantom po steklu:

— In čeprav bi jo bili vzeli seboj — mi nimamo z vami iste poti! Mi se ne maramo bojevati s svojimi. Mi ne pojdemo zoper ljudstvo! Potegniti nas mislite? Ne? Ne! Bedaki so pri svetlem soncu minili! Ne maramo postaviti na noge general-ske oblasti. Tako!

Kozaki so vsevprek spregovorili, gruča se je razgibala, kliči so jo preplavili.

— Tako je prav!

— Ugnal ga je!

Dobro-o-o-o! ...

— Poženi ta blagorodja, brni!

— Snubit so prišli, kaj ... — V Petrogradu so tisti trije polki kozakov in kaj mislijo, da pojdejo zoper ljudstvo.

— Poslušaj, Ivan! Z grčavko jim pomagaj, kamor bo padlo! Naj se poberejo!

Ivan Aleksejevič se je ozrl po predstavnikih; kozaški častnik je s stisnjenimi ustnicami potrpežljivo čakal; za njim sta z ramo ob rami stala gorjana — zastaven mlad častnik Inguš, s prekrizanimi rokami na izbrani črkeski obleki, pobliskujoč izpod črne kučme s poševnimi, mandeljastimi očmi, drugi — starejši, rdečelas Osetin — je stal z malomarno izproženo noge; roko je držal na glavič krive sablje in s porogljivimi, otipavajočimi očmi pogledoval kozake. Ivan Aleksejevič je že mislil ustaviti pogajanja, a ko-

zaški častnik ga je prehitel; nekaj si je pošepetal s častnikom Ingušem in glasno kriknil:

— Donci! Ali dovolite, da vam spregovorim nekaj besed z astopnik Divje divizije?

Inguš ni počakal na dovoljenje, ampak je mehko stopil z brezpetnimi škornji naprej, se pomaknil na sredo kolobarja in si živčno popravi ozki prepasni jermenček.

(Dalje prihodnjé)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

RAZNE VESTI IZ ČEŠKOSLOVAŠKE

(Nadaljevanje z 2. strani)

obmejnih krajev ne bili preselili celih tovarn na Slovaško. Slovaška pa gradi tudi lastno industrijo. Nedavno so položili temeljne kamne za tri velepodjetja v Turčianskem Svetem Martinu, v Revuci in v Vranovu na vzhodnem Slovaškem. V prvem mestu bo zgrajena velika strojna tovarna "Krivan", v kateri bo leta 1953 delalo 8.000 ljudi. V Revuci bo tkalnica, ki bo zaposlila 1.200 ljudi, in Vranovu pa bo postavljen "Drevo-kombinat", kjer bo delalo 3.000 delavcev.

Češkoslovaški kinematografski muzej

Ob 50 letnici češkoslovaškega filma so v Pragi odprli kinematografski muzej, ki obiskovalcu kaže razvoj češkega filma od samega začetka pred 50 leti do danes. Pot češkega filma je pomembna tudi za razvoj svetovne kinematografije. Češki film je bil ustanovljen samo leto dni pozneje od ameriškega. V pol stoletja razvoja se je češkoslovaški film izredno izpopolnil. Danes ima film v ČSR, ki je ves podpravljen, visoko filmsko šolo, svoj filmski institut, najmodernejše ateeje v Evropi, veliko tehničnih kadrov in svojo industrijo, tako, da ni navezana na uvoz iz tujine.

Zunanja trgovina

Češkoslovaška zunanja trgovina, ki je bila zaradi dovoza velikih količin hrane pasivna od začetka leta, je postala v maju aktivna za 158 milijonov kron. V maju je Češkoslovaška izvozila v vrednosti 3.382.000.000 kron, uvozila pa blaga za 3.224.000.000 kron. 85,6% izvoza tvorijo izgotovljeni industrijski izdelki. Precej je padel dovoz hrane, ki je maja znašal le 25,5% v primeri z 37,2% v mesecu aprilu. Vzroki izboljšanja trgovinske bilance v mesecu maju so ugodni trgovinski odnosi z državami načrtnega gospodarstva.

Razvoj prebivalstva v ČSR

Državni statistični urad v

VABILO NA SEJO

Čenjeni delničarji in delničarke, društveni zastopniki in odborniki:

Na seji dne 21. julija je bilo sklenjeno, da se vrši izvanredna seja NOCOJ v sredo zvečer, 11. avgusta, začetek točno ob 7.30 uri.

Na tej seji se bo ukrenilo zaradi 30-letnice ustanovitve našega doma.

Na tej seji se bo ukrenilo vse potrebno kaj in kako za kampanjo za novi dom, katerega tako muno potrebujemo. Pokažite dobro voljo in bodite vsi navzoči.

Sleheri naj ima pred očmi kaj se lahko naredi v slogi, kot so to pokazali naši mladi fantje, da v slogi je moč. Veliko ljudi lahko naredi veliko dela brez velikega truda. Dajmo pokazati, da je nam dom pri srcu.

Odborniki doma vas vabimo, da boste vsi navzoči na ta večer. Na svidenje!

Odbor društvenega doma

Pragi je izdelal za potrebe petletnega gospodarskega načrta statistiko razvoja češkoslovaškega prebivalstva v letih 1948 do 1953. Prvega januarja 1948 je bilo v ČSR 12.265.000 prebivalcev. Konec letošnjega leta jih bo 12.387.000, konec prihodnjega leta 12.508.000. Konec leta 1950 bo ČSR imela 12.629.000 prebivalcev, konec leta 1951 12.747.000 in na koncu l. 1953 12.980 tisoč prebivalcev. Število delovnih moči se bo povečalo od 5.778.000 leta 1948 na 5.825.000 leta 1953.

Prosta prodaja tobacnih izdelkov

Od 1. julija so vsi tobaki izdelki v ČSR v prosti prodaji. Češkoslovaška ima s trgovskimi pogodbami zagotovljen stalen uvoz tobaka iz Bolgarije, Turčije in Jugoslavije. Lastna proizvodnja na Slovaškem in južnem Moravskem je malenkostna.

Motorizacija

V letu 1947 je imela ČSR okrog 30.000 motornih vozil več

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

Hiša naprodaj

Moderna hiša za 2 družini na 1193-5 E. 172 St., blizu Grovewood Ave. Zgornje stanovanje je prazno. Garaža za 2 avta. Velika lota. Za pojasnila pokličite

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave., HE 6152

ko v letu 1946. Od tega števila je bilo 20.000 motornih koles, 3200 osebnih avtomobilov, 1840 tovornih avtomobilov, 460 avtobusov, 3888 traktorjev in okrog 500 raznih drugih vozil. Češkoslovaška večino motornih vozil izvažajo v inozemstvo. Kljub temu pa je imela ČSR že lani v prometu večje število vozil kot pred vojno. Največ motornih vozil izdelujejo tovarne "Češka Zbrojovka" v mestu Strakonice na jugozapadnem Češkem, Jawa v Pragi, Tatra in Škoda, Zbrojovka v Brnu in Škodovi zavodi v Plznu.

Z letali proti hroščem

Lanska izredna suša je povzročila, da se je v nekaterih krajih južne Češke in Šlezije v borovih in smekovih gozdih razširil škodljiv hrošč, ki uničuje lesne nasade. V boju proti temu hrošču uporabljajo češkoslovaško sredstvo Gesarol. S posebnim letalom razpršajo zjutraj in zvečer ko ni vetra, Gesarol na tiste plasti gozda, ki jih je bil napadel hrošč. Gosenice so takoj uničene. Razpra-

IŠČE SE
sobo s hrano. Kdor ima za oddati naj pusti nalsov v uradu tega lista.

PRODA SE
po zmerni ceni, lepa hiša za dve družini, na 1197 E. 176 St., od Grovewood Ave. 5 sob spodaj, 5 zgoraj in ena na tretjem nadstropju. Garaža za dva avta. Razkažemo po dogovoru.
EAST SHORE REALTY
778 E. 185 St., IV 6561
zvečer: KE 1691

HIŠA ZA 2 DRUŽINI

se prodaja. 5 sob in predvohod. Zgotovljeno tretje nadstropje. Prodaja lastnik sam.

9317 ST. CLAIR AVE.

FORNEZI

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.
CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd., EN 0487
Govorimo slovensko

ševanje se je pokazalo za zelo učinkovito.

Gradnja železnice s prostovoljnimi delom

V okviru akcije "30 milijonov ur dela republikli", ki jo je pokrenila komunistična stranka ČSR, je začel delovni kolektiv nacionaliziranega podjetja "Bata" iz Zlina na Moravskem graditi železnico med Otrokovcami in Zlinom, ki je dolga 18 km. Prostovoljne brigade delajo vsako soboto in nedeljo, ko v podjetju Bata v Zlinu ne delajo.

NAPRODAJ

Grocerija in mesnica staro podjetje in dobra trgovina v slovenski naselbini. Za več pojasnila pokličite

JOHN KNIFIC

820 EAST 185 ST.
IV 7540 ali KE 0288
Notarska postrežba

Tovarniški delavci

Plača od ure.
Zglasite se med
8. zj. in 4. pop.

BISHOP & BABCOCK CO.
Vogal E. 49th St. in Hamilton Ave.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

LET'S EXPLORE OHIO

Mother of Presidents

THOMAS ANDREWS HENDRICKS
Grover Cleveland's Vice-President

First of the three Ohioans to be elected to the Vice Presidency of the United States was Thomas Andrews Hendricks, who won with Grover Cleveland in 1887 and who died less than nine months after the inauguration.

There were two other Ohio Vice Presidents—Charles W. Fairbanks, one of the last of America's log-cabin statesmen, who served with Theodore Roosevelt; and the colorful Charles Gates Dawes, the pipe-smoking running-mate of Calvin Coolidge.

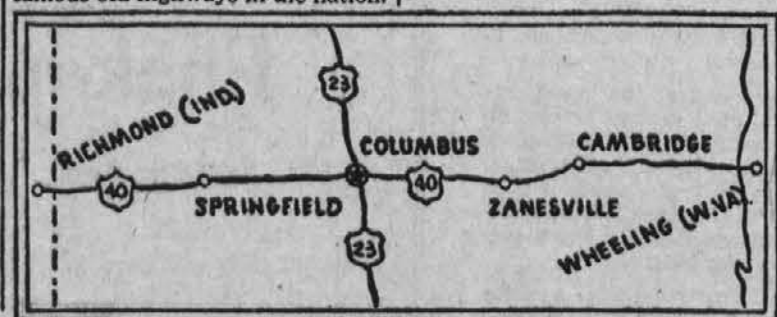
Hendricks was born in 1819 near Zanesville, but most of his life was spent over the state line in Indiana, which he represented later in the Congress.

He is notable for his early support of freedom for the Negro, whose admission as free men into Indiana he helped achieve. An early supporter of Stephen A. Douglas, he led the opposition to the election of Abraham Lincoln on personal grounds, and was a prominent contestant for the Presidential nomination in 1868.

When Horace Greeley, candidate in 1872, died between the time of the popular election and the meeting of the Electoral College, Hendricks was given 42 votes for President.

The first time he ran for Vice President, with Samuel J. Tilden, he lost with him. In 1887, he was the successful candidate with Grover Cleveland.

The Zane-Kenton Monument, a 60-ton boulder to the memory of the two famous pioneers, is at

the Zane-Kenton Monument, a 60-ton boulder to the memory of the two famous pioneers, is at

the Zane-Kenton Monument, a 60-ton boulder to the memory of the two famous pioneers, is at